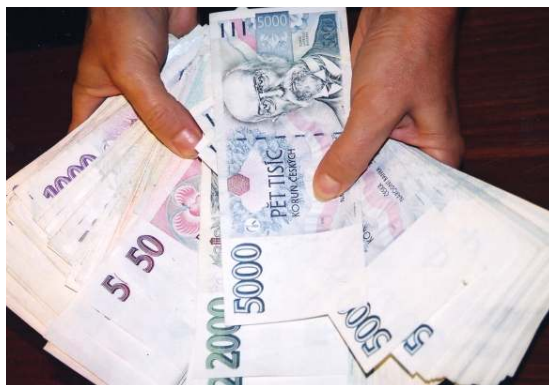


Veřejná podpora - definice

Dle čl. 87 odst. 1 Smlouvy o založení Evropských společenství je za veřejnou podporu považována taková podpora, která je poskytována ze státních prostředků, narušuje nebo hrozí narušením hospodářské soutěže, zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby a ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Poskytnutí takové podpory je zakázáno. Evropská komise však může svým rozhodnutím o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory prohlásit podporu, splňující všechna výše uvedená kritéria, za slučitelnou se společným trhem.



- **Postavení a činnost Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) v oblasti veřejné podpory po vstupu do EU**

Dnem vstupu České republiky do Evropské unie nabyt účinnosti zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Od 1. 5. 2004 přechází rozhodovací pravomoc Úřadu ve věcech posuzování slučitelnosti veřejné podpory se společným trhem na Evropskou komisi (dále jen „Komise“) a Úřad se stává centrálním koordinačním, poradenským, konzultačním a monitorovacím orgánem v oblasti veřejné podpory. Úřad spolupracuje s poskytovateli před oznámením veřejné podpory Komisi, spolupracuje s Komisí a poskytovateli v průběhu řízení před Komisí, vede evidenci poskytnutých veřejných podpor na území České republiky a předkládá Komisi výroční zprávu, dále vykonává kontrolu nad plněním pravomocných rozhodnutí o veřejné podpoře vydaných Úřadem podle právních předpisů platných před účinností zákona o úpravě vztahů a rozhoduje o ukládání pokut podle tohoto zákona.

PRAVIDLA pro postup při vyřizování notifikací

Dle § 3 zákona č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, Úřad mj. spolupracuje s poskytovatelem před oznámením veřejné podpory Komisi a spolupracuje s Komisí a s poskytovatelem v průběhu řízení před Komisí.

V článku 88 (3) Smlouvy o založení Evropského společenství se uvádí: „Komise bude v dostatečném předstihu informována o veškerých záměrech na udělení či pozměnění podpory tak, aby mohla podat své připomínky. Pokud usoudí, že takový záměr neodpovídá principům společného trhu podle Článku 87, zahájí bez prodlení postup stanovený v odstavci 2. Příslušný členský stát nerealizuje navrhovaná opatření, dokud tento postup nevyústí v konečné rozhodnutí.“

Dne 22. března 1999 přijala Rada Nařízení (EC) č. 659/1999¹, které podrobně rozpracovává procedurální pravidla pro uplatnění Článku 93 (nyní Článek 88) Smlouvy o založení

¹ Oficiální věstník z 27.03.1999, č. L 83, p. 1 ff.

Evropského společenství. Nařízení zakotvuje pravidla pro řízení ohledně státní podpory ze strany Evropské komise.

Dne 21. dubna 2004 přijala Evropská komise Nařízení (EC) č. 794/2004² pro implementaci Nařízení Rady (EC) č. 659/1999 co se týče formy, obsahu a dalších náležitostí notifikací a výročních zpráv. Nařízení (EC) č. 794/2004 zahrnuje více než 100 stran notifikačních formulářů.

1. „Nová podpora“ a „existující podpora“

Nařízení (EC) č. 659/1999 stejně jako Smlouva o založení Evropského společenství rozlišuje mezi „novou podporou“ a „existující podporou“. Jednotlivé postupy pro tyto dva druhy veřejné podpory se proto liší.

Nová podpora – definice:

Článek 1 c) Nařízení (EC) č. 659/1999 definuje „novou podporu“ jako programy podpory a individuální podporu, která nespadá do existující podpory, včetně změn existující podpory. V Nařízení (EC) č. 794/2004 jsou změny existující podpory blíže rozvedeny. Změnou existující podpory se rozumí (pouze) jakákoliv změna, která není pouhou úpravou čistě formální či administrativní povahy a která nemá vliv na hodnocení slučitelnosti daného opatření s pravidly společného trhu. Za změnu existující podpory však nebude považováno navýšení původního rozpočtu existujícího programu podpory do výše 20%. Tato přesnější definice změn existující podpory umožňuje lépe posoudit, zda určitá změna existujícího programu podpory zadává povinnost notifikace.

Existující pomoc – definice:

Jak vyplývá z Článku 1 b) Nařízení (EC) č. 659/1999, za „existující podporu“ jsou považovány zejména následující druhy podpory:

Podpora, která existovala předtím, než v příslušném členském státě vstoupila v platnost Smlouva o založení Evropského Společenství. To znamená:

- Stále účinná podpora – tj. programy podpory a individuální podpora, jejíž realizace byla zahájena předtím, než vstoupila v platnost Smlouva, a která je stále účinná; pokud jde o nové členské státy, „stále účinná podpora“ je uvedena na seznamech, které vydává Komise;
- Autorizovaná podpora – tj. programy podpory a individuální podpora, kterou schválila Komise nebo Rada;
- Podpora, která je považována za existující podporu vzhledem k tomu, že již vypršela lhůta (10 let) pro navrácení podpory (Článek 15);
- Případy, kdy Komise neučinila rozhodnutí ve lhůtě stanovené v Článku 4 (5);
- Opatření, která v době, kdy vstoupila v platnost, nepředstavovala podporu a která za podporu začala být následně považována vzhledem k vývoji společného trhu, aniž by byla změněna příslušným členským státem (liberalizace);

2. Postupy týkající se nové podpory

Tzv. stand still clause říká, že jakákoliv podpora může být poskytnuta až poté, co ji Evropská komise schválí. Pokud jde o program obsahující veřejnou podporu, není možné jej realizovat

² Oficiální věstník z 30.04.2004, č. L 140, p. 1 ff.

dříve než dojde k jeho povolení Evropskou komisí. Klauzule nemusí být v programu obsažena, pokud bude rozhodnutí národního orgánu o poskytnutí podpory vydáno až po rozhodnutí Komise. Členské státy jsou povinny upozornit na novou podporu a změny existující podpory předem a navrhovaná opatření mohou realizovat teprve poté, co Komise přijme k danému případu příslušné rozhodnutí. Státní pomoc realizovaná předtím, než Komise vydá své rozhodnutí, je protiprávní (nezákonná podpora). Účastníci hospodářské soutěže, kteří následkem protiprávní podpory utrpí újmu, případně jim taková újma hrozí, mohou podat žalobu u národních soudů. Zákaz udělování podpory bez předchozího schválení Komise je absolutní a kategorický s přímou účinností, který je vymahatelný u národních soudů.

2.1. Obsah a forma notifikací

V notifikaci poskytně členský stát veškeré nezbytné informace tak, aby Komise mohla přijmout rozhodnutí.³ Rozsah nezbytných informací závisí na druhu veřejné podpory, která má být poskytnuta. Za účelem usnadnění přípravy notifikací na straně členských států a jejich posuzování na straně Komise vydala Komise „notifikační formuláře“ pro veškeré typy veřejné podpory (např. podpora spojená se záchranou a restrukturalizací firmy v obtížích, podpora výzkumu a vývoje, apod.), které jsou součástí příloh Nařízení (EC) č. 794/2004. Každý formulář navíc obsahuje kolonku „další informace“, kde má daný členský stát možnost uvést informace, o kterých se domnívá, že by mohly být pro Komisi užitečné, nápomocné či důležité. V této části notifikačního formuláře lze uvést podrobné informace o podporovaných projektech (např. v případě podpory spojené se záchranou a restrukturalizací firmy v obtížích může jít o základní informace o firmě, její historii, okolnostech vzniku a pozitivním vývoji v minulosti).

„Notifikační formuláře“ jsou uplatňovány v případě notifikací zasílaných Komisi po 20. říjnu 2004. Pokud nebudou tyto formuláře vyplněny správným způsobem, Komise je shledá neúplnými. V důsledku toho neběží lhůta (2 měsíce, Článek 4 (5) Nařízení (EC) 659/1999), během níž musí Komise přijmout rozhodnutí (v praxi tímto Komise prodlužuje lhůtu a klade doplňující dotazy na oznamovanou podporu). Do 31. prosince 2005 mohou členské státy Komisi zasílat notifikace v tištěné formě, po tomto datu pak v elektronické formě.⁴

2.2. Předběžné posouzení

Komise posoudí notifikaci neprodleně po jejím obdržení. Toto posouzení není tak důkladné jako formální šetření, které může následovat. Tato fáze notifikační procedury - předběžné posouzení - končí rozhodnutím Komise. Komise přijme toto rozhodnutí do dvou měsíců po obdržení úplné notifikace. Mohou být přijata následující rozhodnutí (Článek 4 Nařízení (EC) 659/1999):

1. Oznamované opatření nepředstavuje podporu
2. Oznamované opatření představuje podporu, avšak Komise zjistí, že neexistují žádné pochybnosti o jeho slučitelnosti s principy společného trhu („rozhodnutí o nevznesení námitek“)
3. Pokud Komise zjistí, že existují pochybnosti a slučitelnosti oznamovaného opatření s principy společného trhu, přijme „rozhodnutí o zahájení formálního šetření“.

³ Článek 2 (2) Nař.(EC) 659/1999.

⁴ Článek 3 Nař. (EC) 794/2004.

Pokud Komise přijme rozhodnutí uvedené v bodu 1 nebo 2, je notifikační procedura ukončena a členský stát může zahájit realizaci podpory. Pokud však Komise rozhodne o zahájení formálního šetření, vstupuje notifikační procedura do druhé fáze.

2.3. Formální šetření

Komise zahájí formální šetření v případě, že na základě předběžného posouzení zjistí, že existují pochybnosti o slučitelnosti oznamovaného opatření s principy společného trhu.⁵ Účelem formálního šetření je zajistit komplexní posouzení daného případu prostřednictvím dalšího zkoumání sporných záležitostí společně s příslušným členským státem a na základě vyslechnutí názorů zainteresovaných stran. Rozhodnutí o zahájení formálního šetření vychází ze souhrnu příslušných faktických a právních okolností a z předběžného posouzení Komise, které se týká povahy navrhovaného opatření a poukazuje na pochybnosti co se týče jeho slučitelnosti s principy společného trhu.⁶ Rozhodnutí o zahájení formálního šetření je publikováno v Úředním věstníku Evropské Unie.⁷ Členské státy a další zainteresované strany (tj. osoby, organizace či sdružení organizací, jejichž zájmy mohou být ovlivněny poskytnutím podpory, zejména příjemci této podpory, konkurenční organizace a profesní asociace) jsou vyzvány, aby sdělily své připomínky.⁸ Komise může uzavřít formální šetření přijetím některého z následujících rozhodnutí:

1. „nejde o státní podporu“: Jde o případ, kdy Komise zjistí, že po vhodné úpravě ze strany příslušného členského státu oznamované opatření nepředstavuje státní podporu.⁹
2. „kladné rozhodnutí“: Jde o případ, kdy Komise zjistí, že pochybnosti (vzniklé na základě předběžného posouzení) o slučitelnosti oznamovaného opatření s principy společného trhu byly vhodnou úpravou na straně příslušného členského státu odstraněny, a Komise rozhodne, že podpora je slučitelná s principy společného trhu.¹⁰
3. „podmíněné rozhodnutí“: Komise může kladné rozhodnutí doplnit podmínkami, za kterých lze podporu považovat za slučitelnou s principy společného trhu, a stanovit povinnosti, které umožní sledovat, zda je příslušné rozhodnutí naplňováno.¹¹
4. „záporné rozhodnutí“: Komise může dojít k závěru, že oznamované opatření není slučitelné s principy společného trhu a že nebude realizováno.¹²

3. Postupy týkající se nezákonné podpory

Nezákonná státní podpora je taková podpora, která je realizována v rozporu s Článkem 88 (3) Smlouvy o založení Evropského společenství¹³, což znamená, že ji členský stát poskytl předtím, než Komise přijala příslušné rozhodnutí (může rovněž dojít ke zneužití podpory). V případě nezákonné podpory uplatňuje Komise v zásadě stejný „dvoufázový“ postup: předběžné posouzení a v případě nutnosti formální šetření.

V případě poskytnutí státní podpory bez předchozího rozhodnutí Komise („nezákonná podpora“) zahrnuje postup některé specifické kroky: Komise musí bez prodlení prošetřit informace o údajné nezákonné podpoře bez ohledu na zdroj těchto informací (např. noviny či

⁵ Článek 4 (4) Nař. (EC) 659/1999.

⁶ Článek 6 (1) Nař. (EC) 659/1999.

⁷ Článek 26 Nař. (EC) 659/1999.

⁸ Článek 6 Nař. (EC) 659/1999.

⁹ Článek 7 (2) Nař. (EC) 659/1999.

¹⁰ Článek 7 (3) Nař. (EC) 659/1999.

¹¹ Článek 7 (4) Nař. (EC) 659/1999.

¹² Článek 7 (5) Nař. (EC) 659/1999.

¹³ Článek 1 f) Nař. (EC) 659/1999.

stížnost konkurenta).¹⁴ Komise není při svém rozhodování omezena v zásadě žádnými časovými lhůtami. Než Komise přijme konečné rozhodnutí o slučitelnosti podpory s principy společného trhu, může vydat „příkaz k pozastavení podpory“, který pozastavuje realizaci jakékoliv nezákonné podpory¹⁵. V případě, že jsou splněna určitá kritéria, může vydat „příkaz k navrácení podpory“, který zakládá povinnost navrácení jakékoliv nezákonné podpory.¹⁶

„Příkaz k navrácení podpory“ (možná, ale nepříliš běžná praxe) nelze zaměňovat s „rozhodnutím o navrácení podpory“ ze strany Komise. „Příkaz k navrácení podpory“ je opatření, které může Komise přijmout předtím, než posoudí, zda je nezákonná podpora slučitelná s principy společného trhu, avšak pouze při splnění určitých kritérií.

„Rozhodnutí o navrácení podpory“ je standardním důsledkem zjištění, že nezákonná státní podpora není slučitelná s principy společného trhu.¹⁷ Podpora, která má být navržena v souladu s „rozhodnutím o navrácení podpory“, musí zahrnovat úrok podle příslušné úrokové sazby, kterou stanoví Komise. Úrok se počítá od data, kdy byla nezákonná podpora dána k dispozici příjemci, do data jejího navrácení.¹⁸ Navrácení podpory bude provedeno v souladu s postupy, které jsou stanoveny zákony daného členského státu, pokud tyto zákony umožňují neprodlené a faktické provedení tohoto rozhodnutí Komise. Pokud dojde k jakémukoliv prodlení v realizaci „rozhodnutí o navrácení podpory“ (Komise obvykle požaduje informace o provedení „rozhodnutí o navrácení podpory“ dva měsíce od data vydání tohoto rozhodnutí), může Komise předat tuto záležitost přímo Evropskému soudnímu dvoru (Článek 88 (2) Smlouvy o založení Evropského Společenství).

4. Postupy týkající se existující podpory

Jak již bylo uvedeno v části 1 (viz výše), Nařízení (EC) č. 659/1999 stejně jako samotná Smlouva o založení Evropského společenství rozlišuje mezi novou a existující podporou. Existující podpora je ve srovnání s novou podporou předmětem zvýhodněného přístupu. Tento zvýhodněný přístup vychází ze zvláštního postupu zakotveného v Nařízení (EC) č. 659/1999, které se vztahuje na existující programy podpory.¹⁹ Tento postup lze rozdělit do tří fází:

První fáze je fáze *spolupráce*. Během ní Komise informuje členský stát o svém předběžném názoru, že existující program podpory není (případně již není) slučitelný s principy společného trhu, a dává příslušnému členskému státu možnost sdělit své připomínky.²⁰ V této fázi Komise společně s členským státem stanoví, zda či do jaké míry může existující program podpory odporovat principům společného trhu (např. v sektoru, kde byl program podpory realizován, mohlo dojít k takovým kapacitním změnám, že v nových podmínkách je tento program podpory považován za neslučitelný s principy společného trhu).



¹⁴ Článek 10 (1) Nař. (EC) 659/1999.

¹⁵ Článek 11 (1) Nař. (EC) 659/1999.

¹⁶ Článek 10 (2) Nař. (EC) 659/1999.

¹⁷ Článek 14 (1) Nař. (EC) 659/1999.

¹⁸ Článek 14 (2) Nař. (EC) 659/1999.

¹⁹ Vzhledem k tomu, že záměrem tohoto zvláštního postupu je úprava podpory do budoucna, and in cases of individual aid a long-term planning is the exemption (KONZULTOVÁNO A PRO NEJASNOST PROZATÍM NEPŘELOŽENO).

²⁰ Článek 17 Nař. (EC) 659/1999.

Ve druhé fázi Komise vydá doporučení navrhuující vhodná opatření. Takovým opatřením může být úprava programu podpory s cílem znovu zajistit jeho slučitelnost s principy společného trhu, nebo jeho zrušení v případě, že taková úprava není možná.²¹ Toto doporučení není právně závazné.

Třetí fáze spočívá v reakci *členského státu* na příslušná opatření. Pokud členský stát přijme navrhovaná opatření a informuje Komisi o tomto kroku, zavazuje se tímto přijetím k realizaci těchto opatření. Navrhovaná opatření se stávají právně závaznými pouze na základě tohoto přijetí ze strany členského státu. Pokud členský stát nepřijme navrhovaná opatření a Komise i nadále tato opatření považuje za nezbytná, Komise zahájí formální šetření.²² Pokud Komise uzavře toto formální šetření přijetím rozhodnutí, že daný program podpory není slučitelný a musí být zrušen, vstupuje toto rozhodnutí v platnost *ex nunc*. To znamená, že taková podpora, která byla poskytnuta před příslušným rozhodnutím Komise, nemusí být navrácena.

Dále byl v souladu s Článkem 4 Nařízení (EC) č. 794/2004 (notifikační formulář v Příloze II k tomuto Nařízení) stanoven zjednodušený notifikační postup pro určité úpravy existující podpory, který pravděpodobně značně usnadní práci v této oblasti.

²¹ Článek 18 Nař. (EC) 659/1999.

²² Článek 19 Nař. (EC) 659/1999.

PŘÍKLADY jednání o poskytnutí veřejné podpory za účasti ÚOHS

Investiční podpora pro Lignit Hodonín

Úřad spolupracoval na notifikaci veřejné podpory pro společnost Lignit Hodonín, a to v průběhu celého případu. Spolupracoval při vytváření notifikačního formuláře i při formulaci odpovědí pro Evropskou komisi. Tento případ již byl ukončen a Evropská komise se k němu vyjadřuje následovně: Evropská komise 20. července 2005 rozhodla, že regionální investiční podpora společnosti Lignit Hodonín, provozovatele posledního lignitového dolu v České republice, je v souladu s pravidly EU o veřejné podpoře. Pomoc ve výši 155,5 mil. Kč pokrývá investice na otevření nových lignitových ložisek, což zabezpečí otevření 350 přímých a 150 nepřímých pracovních míst. Po posouzení podpory Komise shledala, že podpora bude mít pozitivní vliv na ekonomický rozvoj regionu v zabezpečení zaměstnanosti a podpoře investic do nových důlních technologií. Vzhledem k vyčerpání současných ložisek lignitu měl být Lignit Hodonín na konci roku 2004 uzavřen, přičemž by došlo ke ztrátě 392 pracovních míst. Společnost však vypracovala nový podnikatelský plán na otevření nových ložisek kvalitního lignitu založený na investici ve výši 324 milionů Kč. Protože společnost nebyla schopna získat dostatečné zdroje na finančních trzích, souhlasila Česká republika s podporou této investice v souvislosti s Rozvojovým programem Jihomoravského kraje a okresu Hodonín, který je zaměřen především na podporu zaměstnanosti a zlepšování ekonomické struktury. „Přestože obecně nepreferujeme těžbu lignitu proti obnovitelným zdrojům energie, tento konkrétní případ bude mít pozitivní vliv na rozvoj regionu s vysokou nezaměstnaností. Tento benefit jednoznačně převáží negativní vliv této podpory na hospodářskou soutěž a obchod,“ uvedla komisařka pro oblast hospodářské soutěže Neelie Kroesová.

Zdroj: tisková zpráva Evropské komise

Poskytování stanovisek – podpora pro fotbalový klub

ÚOHS v červnu 2005 poskytl stanovisko týkající se plánované dotace města Most místnímu fotbalovému klubu FK SIAD, který postoupil do první ligy. O veřejnou podporu jde v dané oblasti v případě, pokud město prostředky neposkytuje v souladu s tzv. principem tržního investora (tj. ostatní tržní subjekty - investoři z hlediska jejich majetkového podílu ve společnosti musí přispívat stejnou poměrnou částkou), nebo na základě smlouvy o zajišťování služeb ve veřejném zájmu - např. umožnění bezplatného přístupu dětem a mládeži za účelem zájmových sportovních aktivit, školám pro účely tělovýchovné výuky apod.

Informace k prodeji obecního bytového fondu

Vzhledem k velkému počtu dotazů ohledně postupu při prodeji obecního bytového fondu a ohledně souladu tohoto postupu s právem EU v oblasti veřejné podpory, s nimiž se obce a města obrací na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) v reakci na sdělení Ministerstva pro místní rozvoj týkající se aktivit obcí v oblasti bydlení, jsou níže uvedeny **základní informace týkající se prodeje obecního bytového fondu z hlediska veřejné podpory**. Je ovšem nutné upozornit na to, že Úřad je v oblasti veřejné podpory pouze poradním orgánem, přičemž rozhodovací pravomoc má Evropská komise. Je přitom odpovědností každého poskytovatele postupovat v souladu s platnou legislativou, včetně

legislativy EU v oblasti veřejné podpory. Úřad je připraven spolupracovat s poskytovateli při případné notifikaci podpor Evropské komisi.

Prodej jednotlivých bytových jednotek dle zákona č. 72/1994 Sb. v platném znění nájemníkům, kteří mají platnou nájemní smlouvu (dále jen „oprávnění nájemníci“), nezakládá veřejnou podporu, protože nedochází ke zvýhodnění podnikatelského subjektu (a to bez ohledu na to, zda tito nabyvatelé následně založí společenství vlastníků). Tuto formu prodeje lze tudíž bez dalšího využít.

Prodej celého bytového domu nebo jeho části jakékoliv právnické nebo fyzické osobě, která tento majetek nabývá za účelem podnikání (např. za účelem pronajímání a ne pro vlastní bytové potřeby) za cenu nižší než je cena tržní může zakládat zakázanou veřejnou podporu ve smyslu ustanovení čl. 87 odst. 1 Smlouvy o založení ES, kterou nelze poskytnout. Je nutné upozornit, že rovněž právnická osoba založená oprávněnými nájemníky je Evropskou komisí považována z hlediska veřejné podpory za podnikatelský subjekt na trhu s bydlením.

Tržní cenu prodáváného obecního majetku lze zjistit jako nejvyšší nabídku ve výběrovém řízení (veřejné soutěži, veřejné dražbě), případně na základě ocenění zpracovaného nezávislým znalcem. Výše veřejné podpory se stanoví jako rozdíl tržní ceny prodáváného majetku obce a skutečné prodejní ceny.

V případě, že by výše veřejné podpory stanovená výše uvedeným způsobem nepřekročila pro jeden subjekt/nabyvatele (za všechny objekty nabyté za zvýhodněnou cenu) v průběhu tří let částku 100 000 EUR a za předpokladu splnění všech podmínek uvedených v čl. 1 – 3 Nařízení Komise č. 69/2001 (tj. přípustnost této podpory v jednotlivých sektorech, způsob vyčíslení podpory, kumulace a sledování poskytnutých podpor, uchování dat o poskytnutých podporách) jednalo by se o tzv. podporu de minimis, kterou je možné poskytnout bez dalšího schválení ze strany Evropské komise. V tomto případě Úřad odkazuje na Nařízení Komise č. 69/2001.

Veřejné podpory poskytnuté do 30.4.2004 (před vstupem ČR do EU) nespadají pod pravomoc Evropské komise. Pro stanovení data poskytnutí veřejné podpory je rozhodující den přijetí právně závazného aktu na straně kompetentních orgánů, tj. rozhodnutí zastupitelstva obce (nebo jiného orgánu oprávněného rozhodnout o prodeji předmětného majetku), které přesně stanoví kterému subjektu bude daný objekt prodán a za jakou prodejní cenu.

Podpora de minimis

(Nařízení Komise č. 69/2001 ze dne 12. 1. 2001, o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu de minimis)

Podpora malého rozsahu, která nepodléhá oznamovací povinnosti vůči Komisi. Podpora de minimis může být poskytnuta bez dalšího, a to v případě, že její celková výše poskytnutá jednomu příjemci nepřesáhne částku 100 000 EUR (v přepočtu kurzem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou platným ke dni prvního poskytnutí veřejné podpory) v období tří let. Poskytovatel podpory je povinen informovat příjemce o povaze podpory de minimis a vyžádat od něj úplné údaje o podpoře de minimis, kterou během posledních tří let získal.

Pokud příjemce během rozhodného období tří let takovou podporu získal, musí být při poskytnutí nové podpory de minimis zachován strop ve výši 100 000 EUR. Do celkového limitu podpor de minimis se nezapočítávají jiné druhy podpor.

Poskytovatel je povinen uchovávat záznamy o poskytnuté podpoře de minimis po dobu 10 let od jejího poskytnutí.

Podporu de minimis nelze poskytnout v oblasti dopravy a exportu. Specifické předpisy platí pro oblasti zemědělství a rybolovu.

Prodej pozemků za zvýhodněnou cenu

(Sdělení Komise o prvcích veřejné podpory při prodeji pozemků a budov veřejnými institucemi)



Jedná se o převod pozemků a budov ve vlastnictví územně samosprávných celků formou jejich prodeje za zvýhodněnou cenu. Veřejnou podporu představuje částka, jako výsledek odečtení prodejní ceny od ceny zjištěné dle znaleckého posudku (znaleckým posudkem je stanovena cena tržní). V případě, že částka, která představuje veřejnou podporu, nepřesahuje částku 100 000 EUR, jedná se o veřejnou podporu de minimis (viz výše). Pokud tato částka přesahuje

uváděných 100 000 EUR, jedná se o veřejnou podporu, o jejíž slučitelnosti rozhoduje, na základě oznámení, Evropská komise (dále jen „Komise“). Oznámení se provádí na *notifikačních formulářích*, při jejichž vyplňování a zaslání Komisi poskytovatel spolupracuje s Úřadem. Prodej pozemků může být uskutečněn až po obdržení souhlasu ze strany Komise. Tuto skutečnost je nutno zohlednit při případném uzavírání kupní smlouvy.

Krytí ztráty při zajišťování dopravní obslužnosti

Ztrátu dopravního podniku vzniklou z provozování městské hromadné dopravy je možné hradit jako kompenzaci za provozování služby obecného hospodářského zájmu. V takovém případě, jsou-li splněny podmínky Rozhodnutí Evropského soudního dvora C-280/00 Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, se nejedná o veřejnou podporu. V opačném případě je třeba postupovat v souladu s nařízeními (konkrétně Nařízením EK č. 1107/70 a Nařízením EK č. 1191/69), které se týkají podpory silniční, železniční a vodní dopravy ve vztahu k článku 73 Smlouvy o založení ES. Kompenzaci lze provádět také pomocí podpory de minimis (viz Nařízení EK č. 69/2001), ale

s ohledem na výši podpory (max. 100 000 EUR během tří let) lze tuto podporu využít jen u menších obcí.

Regionální mapa

určuje maximální míru veřejné podpory (určené jako procento z vhodných investičních nákladů), která může být jednomu investorovi poskytnuta v daném regionu soudržnosti NUTS II.

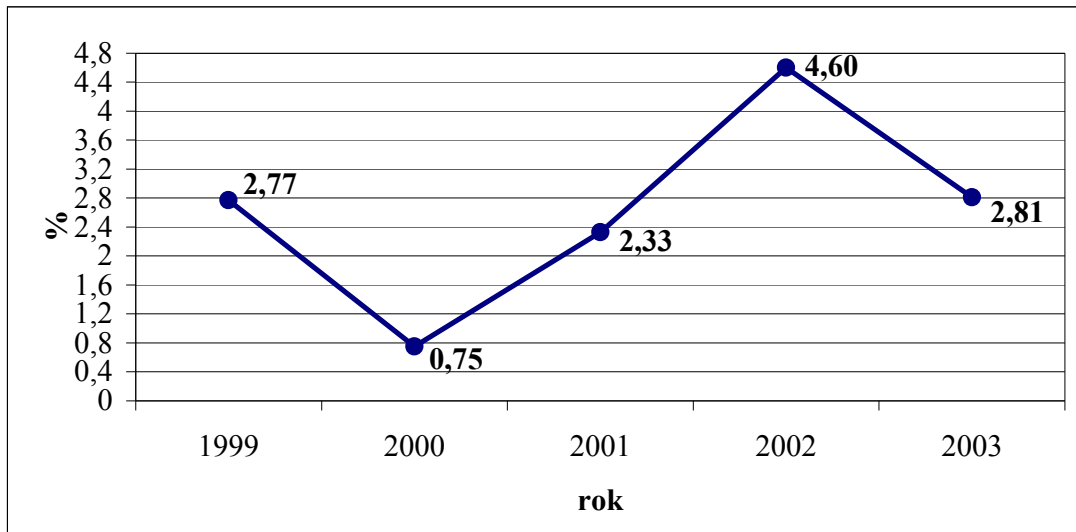
Regionální mapa intenzity veřejné podpory pro ČR

Název regionu soudržnosti NUTS II	Intenzita veřejné podpory (v % z nákladů)
Moravskoslezsko	50
Střední Čechy	50
Severozápad	49
Střední Morava	49
Severovýchod	48
Jihovýchod	48
Jihozápad	46
Praha	20

Členění okresů a krajů do jednotlivých regionů soudržnosti je uvedeno ve Sdělení Českého statistického úřadu č. 490/2003 Sb., o vydání klasifikace územních statistických jednotek.

Žaloby proti rozhodnutím ÚOHS z oblasti veřejné podpory

Krajský soud v Brně v roce 2005 **odmítl** žalobu společnosti **Plzeňský Prazdroj, a.s.** proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) ze dne 28. dubna 2004, kterým ÚOHS k žádosti ministerstva průmyslu a obchodu nepovolil výjimku ze zákazu veřejné podpory pro společnost Plzeňský Prazdroj. **Tato veřejná podpora měla být poskytnuta formou slevy na dani z příjmů a měla se týkat rozšíření a modernizace výrobních kapacit Prazdroje v Plzni (technologické zařízení varny a oddělení cylindrokónických tanků).** Realizací investice mělo dojít k nárůstu výrobní kapacity závodu a tím k dalšímu posílení pivovaru s dominantním postavením v České republice. Navrhovaná investiční pobídka by **nenapomohla** hospodářskému rozvoji regionu (**neměla být vytvořena žádná nová pracovní místa**), naopak by vedla k **narušení** tržního prostředí v rámci České republiky. Proto Úřad podporu nepovolil. Plzeňský Prazdroj se svou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí ÚOHS, přestože **nebyl účastníkem správního řízení**. Navrhovatelem investiční pobídky, tj. účastníkem řízení, bylo totiž ministerstvo průmyslu a obchodu. Z tohoto důvodu soud podanou žalobu odmítl.

Vztah veřejné podpory k hodnotě HDP v ČR v jednotlivých letech (v %)


Akční plán veřejné podpory – menší a lépe cílená podpora

Na počátku června 2005 Evropská komise přijala tzv. akční plán státní podpory, v němž nastínila základní zásady komplexní reformy pravidel a postupů v oblasti státní podpory na příštích pět let. Komise by především chtěla použít pravidla o veřejné podpoře uvedená ve Smlouvě o ES, aby členské státy podpořila v jejich úsilí přispět k lisabonské strategii zaměřením podpor na zlepšení konkurenceschopnosti výrobního odvětví EU a vytváření trvale udržitelných míst (více podpor na výzkum a vývoj, inovace a rizikový kapitál pro malé podniky), na zajištění sociální a regionální soudržnosti a zlepšení veřejných služeb. Komise také usiluje o racionalizaci a zjednodušení postupů tak, aby pravidla byla jasnější, aby muselo být oznamováno méně opatření a aby rozhodování probíhalo rychleji. Zúčastněné strany mohou k akčnímu plánu podávat připomínky do 15. září. Poté budou představeny podrobné návrhy reformy.



Komisařka pro hospodářskou soutěž Neelie Kroesová vysvětluje: „Reformy státní podpory tak, jak byly nastíněny v akčním plánu, usilují o zajištění toho, aby členské státy měly jasný, komplexní a předvídatelný rámec, a byly tudíž schopny poskytovat státní podporu, která přispěje k soudržnosti, konkurenceschopnosti a vysoké kvalitě veřejných služeb. Než však učiním konkrétní návrhy na změny, chci vědět, jaké podněty vyjdou z široké konzultace - včetně podniků, členských států a Evropského parlamentu - kterou na základě tohoto akčního plánu zahajujeme.“

Akční plán státní podpory je založen na těchto prvcích:

- lépe cílená a hospodářskou soutěž méně narušující státní podpora odpovídající opakovaným prohlášením Evropské rady, na jejímž základě by veřejné prostředky byly účinně využívány ku prospěchu občanů EU, pokud jde o zlepšování výkonnosti hospodářství, podporu většího růstu a vytváření trvale udržitelných pracovních míst, sociální a regionální soudržnost, zlepšování služeb ve všeobecném hospodářském zájmu, udržitelný rozvoj a kulturní různorodost;
- zjednodušený přístup, aby mohly být snadněji a rychleji schváleny podpory méně narušující hospodářskou soutěž, a to zvláště v případech, kdy peníze z finančních trhů nejsou snadno přístupné, a aby Komise soustředila své zdroje na případy, které s větší pravděpodobností způsobí vážnější narušení hospodářské soutěže a trhu
- zjednodušené a efektivnější postupy, lepší provádění, vyšší předvídatelnost a zvýšenou transparentnost. V současné době například členské státy musí Komisi informovat o většině státních dotací, které chtějí udělit. Komise navrhuje vyjmout z této oznamovací povinnosti další opatření a postupy zjednodušit;
- sdílená odpovědnost mezi Komisí a členskými státy: Komise nemůže zdokonalovat pravidla a postupy státní podpory bez účinné podpory členských států a jejich bezpodmínečného závazku dostát svým povinnostem při oznamování veškerých zamýšlených podpor a při náležitém prosazování pravidel.

Podrobnější informace k akčnímu plánu veřejné podpory naleznete na internetových stránkách Evropské komise:

http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/others/action_plan/

Zdroj: tiskové zprávy Evropské komise